

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Модернізований проєкт змін освітньої програми

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення

галузі знань 23 Соціальна робота

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма	Соціальна допомога

«ПОГОДЖЕНО»

**Декан факультету спеціальної освіти,
психології та соціальної роботи**

_____ В.І. Співак

**Розробники освітньо-професійної
програми:**

_____ Опалюк Т.Л.,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної педагогіки і
соціальної роботи

_____ Мельник Л.П.,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри соціальної педагогіки і соціальної
роботи

_____ Данилюк О.І.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
соціальної педагогіки і соціальної роботи

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор Кам'янець-Подільського
національного університету імені
Івана Огієнка

_____ Сергій КОПИЛОВ

Керівник проєктної групи

Кандидат педагогічних наук, доцент, старший
викладач кафедри соціальної педагогіки і
соціальної роботи

_____ Наталія ГЕВЧУК

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено на підставі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджено наказом МОН 24.05.2019 р. №734 проектною групою у складі:

1. **Гевчук Н.С.**, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи – керівник проектної групи (гарант освітньої програми).
2. **Опалюк Т.Л.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
3. **Мельник Л.П.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
4. **Данилюк О.І.**, кандидат економічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.

Рецензенти:

1. **Ярошенко Алла Олександрівна** – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціальної політики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.
2. **Любінецька Тетяна Олександрівна** – в.о. директора, перший заступник директора Департаменту соціального захисту населення Кам'янець-Подільської міської ради.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Соціальна допомога» зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Факультет спеціальної освіти, психології та соціальної роботи.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Кваліфікація: Бакалавр з соціального забезпечення.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Соціальна допомога»_
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Тип диплома одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	<i>Акредитаційна комісія України</i> <i>Сертифікат НД №2391225</i> <i>Строк дії сертифіката до 01 липня 2022 р.</i>
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, EQF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – 1 цикл.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти.
Мова викладання	Українська мова.
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kpnu.edu.ua/opp/
2 - Мета освітньої програми	
Підготувати конкурентоспроможного фахівця соціального забезпечення на основі комплексного підходу до розуміння проблем соціальної допомоги, усвідомлення інституційних та процесуальних складових здійснення соціальної допомоги, засвоєння практики соціального захисту населення України з акцентом на європейський досвід.	
3 - Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності))	<i>Галузь знань:</i> 23 Соціальна робота. <i>Спеціальність:</i> 232 Соціальне забезпечення. <i>Об'єкт вивчення:</i> система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, принципи, закономірності, концепції, які формують професійну компетентність фахівця. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові, соціально-економічні, організаційно-розпорядчі, правові, соціологічно-статистичні, психологічні, діагностичні, індивідуальний та груповий. Активні та пасивні методики соціального забезпечення, спеціальні соціальні технології як різновид тактико оперативного впливу на соціальний об'єкт. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні інформаційно-комунікативні технології, інформаційні ресурси, спеціальні програмні продукти та бази даних, які застосовуються у професійній діяльності. <i>Співвідношення обсягів основних компонент освітньої програми:</i> обов'язкові компоненти (дисципліни загальної підготовки та дисципліни професійної підготовки) – 180 кредитів ЄКТС (75%); вибіркові компоненти (дисципліни вільного вибору студента) – 60 кредитів ЄКТС (25%)
Орієнтація освітньо-професійної програми	<i>Освітньо-професійна, професійна</i> Програма передбачає генерування знань, вмінь та компетентностей бакалавра з соціального забезпечення. Акцент робиться на здобутті знань з основ інституційного та фінансового забезпечення соціальної допомоги, застосування технологій соціального забезпечення, надання соціальної допомоги різним категоріям населення, вміння проводити соціальний аудит та інспектування, призначати та нараховувати соціальні виплати, здійснювати соціальний захист та мати можливість подальшої освіти і кар'єрного зростання. Освітньо-професійна програма підготовки фахівців за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації (за наявності)	Спеціальна освіта в галузі 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Програма дозволяє всебічно вивчити соціальні об'єкти і процеси на всіх структурних рівнях організації соціального забезпечення, найбільш загальні закономірності, які описують різні властивості функціонування системи соціального захисту. Ключові слова: соціальне забезпечення, соціальний захист, надання соціальної допомоги, соціальне інспектування, соціальне страхування.
Особливості програми	Проходження: - навчальної волонтерської безвідривної практики полягає у формуванні позитивної мотивації благодійної діяльності, комплексу професійних знань, умінь, навичок її здійснення; розвитку особистісних та творчих якостей майбутніх фахівців та надання добровільної допомоги (як помічники спеціалістів); - навчальної професійно-орієнтованої практики передбачає ознайомлення студентів зі специфікою соціальної роботи окремих соціальних служб, закладів і установ різної відомчої належності; з механізмами функціонування соціальної інфраструктури, що діє у полі соціальної роботи з різними верствами населення; сприяє формуванню операційного компонента на шляху фахового становлення майбутнього фахівця з соціальної роботи; - виробничої стажерської практики за фахом має за мету закріплення, поглиблення та систематизацію теоретичних знань і практичних умінь з соціальної роботи, соціального захисту та обслуговування; - виробничої практики в закладах соціального захисту передбачає набуття студентами вмінь та навичок професійної діяльності, що має за мету полегшити і прискорити адаптацію студентів до умов їх майбутньої діяльності та закласти основи творчого оволодіння способами її організації; виховувати у студентів потребу професійного самовдосконалення; закріпити знання, отримані у ході навчального процесу. Студенти беруть участь у міжнародних і всеукраїнських наукових конкурсах, олімпіадах зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення, міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, у конкурсах соціальних проєктів.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Робочі місця у Департаменті соціального захисту населення, Управлінні соціального захисту населення, Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Службі у справах дітей, Центрі соціального обслуговування, Центрі надання адміністративних послуг населенню та інших державних і громадських установах соціального захисту, соціальних службах, організаціях, фондах, медичних та освітніх закладах, що надають соціальні послуги. <i>Згідно з Національним класифікатором України (класифікатор професій ДК 003:2010) фахівці, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Соціальна допомога» можуть обіймати первинні посади:</i> 2446.2 – Соціальний працівник 2446.2 – Соціальний аудитор 2446.2 – Фахівець із соціальної допомоги вдома 2446.2 – Фахівець із соціальної роботи 2446.2 – Фахівець (з допомоги неблагополучним родинам, грошової допомоги дітям і та ін.) 3443 – Інспектор з виплати пенсій 3443 – Інспектор з призначення пенсій 3443 – Інспектор з соціальної допомоги
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, інтерактивне навчання. Освітній процес здійснюється в основних видах навчальних занять: лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять, консультацій. Передбачене активне використання інтерактивних методик навчання (тренінгів, ділових ігор, кейсів, майстер-класів), дистанційних технологій навчання, самостійна робота на основі підручників і конспектів лекцій, консультації з викладачами, індивідуальні заняття, самостійне виконання дослідницьких завдань під керівництвом викладача, групова проєктна робота. Передбачена практична підготовка, написання дипломних робіт (проєктів).
Оцінювання	Поточний, підсумковий контроль, презентації, проєктна робота, модульні контрольні роботи, тестування, звіти про практику, заліки, екзамени, публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та

	невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 04	Здатність планувати та управляти часом.
	ЗК 05	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 06	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.
	ЗК 07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 08	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 09	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 10	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 11	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК 12	Здатність працювати в команді.
	ЗК 13	Здатність до міжособистісної взаємодії.
	ЗК 14	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
	ЗК 15	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
	ЗК 16	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 01	Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави.
	СК 02	Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
	СК 03	Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.
	СК 04	Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.

	СК 05	Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
	СК 06	Вміння планування та звітності в системі соціального забезпечення населення.
	СК 07	Здатність застосовувати методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю.
	СК 08	Здатність використовувати методики інспекційних перевірок в системі соціального захисту населення.
	СК 09	Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування.
	СК 10	Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги.
	СК 11	Здатність оцінювання якості соціальних послуг.
	СК 12	Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.
	СК 13	Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.
	СК 14	Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
	СК 15	Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.
	СК 16	Здатність здійснювати аналіз історичних етапів становлення соціальної допомоги.
	СК 17	Здатність аналізувати джерела фінансування установ з надання соціальної допомоги населенню України; інтерпретувати нормативно-правові акти щодо фінансування соціальної допомоги та аналізувати структуру видатків на фінансове забезпечення заходів соціальної допомоги.
	СК 18	Уміти вести професійну управлінську та соціоекономічну документацію: приймати, складати, зберігати та відправляти відповідні види документів установ соціального захисту; класифікувати документи відповідно до потреб клієнтів різних категорій.
	СК 19	Здатність до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення соціальних конфліктів.
	СК 20	Здатність до розуміння різних підходів та вивчення особистості, індивідуально-психологічної структури особистості та її вплив на організацію професійної діяльності.

	СК 21	Здатність використовувати набуті теоретичні знання у практичній роботі з різними групами; ефективні методи і форми профілактично-корекційної, лікувально-оздоровчої та реабілітаційної роботи із різними категоріями клієнтів; способи інтеграції щодо особливих груп клієнтів та оцінка їх ефективності.
	СК 22	Здатність до розуміння понятійно-категоріального апарату системи соціального захисту.
	СК 23	Здатність до розуміння та аналізу інфраструктури громади та її соціальної діяльності.
7 - Програмні результати навчання		
	ПРН 01	Використовувати усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовою для здійснення професійної діяльності.
	ПРН 02	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення відповідно історичним змінам.
	ПРН 03	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.
	ПРН 04	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення з використанням сучасних інформаційних технологій.
	ПРН 05	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.
	ПРН 06	Застосовувати базові знання про теоретичні основи системи соціального забезпечення та економічної допомоги об'єктам соціального захисту.
	ПРН 07	Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.
	ПРН 08	Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.
	ПРН 09	Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців, використовувати знання особливостей функціонування соціальних закладів.
	ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.
	ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення на вітчизняному та зарубіжному просторі.

	ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.
	ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.
	ПРН 14	Визначати зміст співпраці з громадськістю, організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.
	ПРН 15	Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки та здійснювати стратегічне планування діяльності громади.
	ПРН 16	Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення та вміння аналізувати нормативно-правові акти щодо видів та форм надання соціальних послуг на рівні громади.
	ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.
	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
	ПРН 19	Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.
	ПРН 20	Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей та створення соціальної реклами.
	ПРН 21	Вміння взаємодіяти у професійному полікультурному середовищі.
	ПРН 22	На основі аналізу чинників та специфіки соціально-економічних, культурних та політичних змін у суспільстві вміти приймати професійні рішення щодо корегування впливу змін на поведінку людини.
	ПРН 23	Вміння діагностувати характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей особистості, залежно від ситуації та обставин; розрізняти індивідуально-психологічні характеристики в онтогенезі з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності.
	ПРН 24	Використовувати вміння та застосовувати навички технологій і методів проведення соціального аудиту, інспектування та контролю в системі соціального забезпечення.
	ПРН 25	Вміння використовувати на практиці основні функції соціальних працівників на підприємстві, з'ясовувати їх залежність від змісту і мети у професії.

	ПРН 26	Використовувати навички ведення професійної управлінської та соціо-економічної документації: приймати, складати, зберігати та відправляти відповідні види документів установ соціального захисту; класифікувати документи відповідно до потреб клієнтів різних категорій.
	ПРН 27	Використовуючи маркетингові принципи та підходи, розуміти та аналізувати діяльність суб'єктів підприємництва, які здійснюють свою роботу у сфері надання соціальних послуг.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.	
Матеріально-технічне забезпечення	Факультет забезпечений навчальними аудиторіями, лабораторіями, сучасним обладнанням, необхідним для виконання освітньо-професійної програми «Соціальна допомога» галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення. Спеціалізованими лабораторіями, які використовуються в освітньому процесі є: науково-дослідна лабораторія актуальних питань соціально-педагогічної освіти, лабораторія інформаційного забезпечення освітнього процесу. Спеціалізованими кабінетами, які використовуються в освітньому є: кабінет соціальної педагогіки, кабінет соціальної роботи, кабінет практичної психології, кабінет корекційної педагогіки, кабінет психології освіти, кабінет фахових практик, освітніх технологій, бібліотека На факультеті розміщено сучасну комп'ютерну техніку, використовуються новітні комп'ютерні програми, принтери, ксерокопіювальні апарати.	

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом АСК «ВНЗ». Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище (MOODLE) Поштовий сервер з доменним ім'ям kpnu.edu.ua, офіційною електронною адресою post@kpnu.edu.ua. Офіційний вебсайт - http://www.kpnu.edu.ua, з якого є доступ до вебсайтів кафедр та структурних підрозділів університету. Вебсайт факультету спеціальної освіти, психології та соціальної роботи (http://fkspp.at.ua/), вебсайт кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи (http://kafsotsped.kpnu.edu.ua). Вебсайт бібліотеки (http://library.kpnu.edu.ua/), репозитарій бібліотеки. До кожної навчальної дисципліни, що викладається відповідно освітньо-професійної програми розроблено навчально-методичні комплекси, подано інформаційні ресурси.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми

Шифр за ОПП	Освітні компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС/ навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3/90	екзамен
ООК 02	Історія та культура України	5/150	екзамен
ООК 03	Іноземна мова	8/240	залік, екзамен
ООК 04	Філософія	3/90	екзамен
ООК 05	Інформаційні технології	3/90	залік

ООК 06	Соціально-правові студії	3/90	залік
ООК 07	Фізична культура	3/90	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 08	Вступ до спеціальності	4/120	залік
ООК 09	Теорії та історія соціальної роботи і соціального забезпечення	8/240	екзамен
ООК 10	Технології соціального забезпечення	5/150	екзамен
ООК 11	Соціалізація особистості	4/120	залік
ООК 12	Соціальний захист в Україні	4/120	екзамен
ООК 13	Державна політика в соціальній сфері	5/150	екзамен
ООК 14	Соціальна допомога різним категоріям населення	6/180	екзамен
ООК 15	Фінансове забезпечення соціальної допомоги	4/120	екзамен
ООК 16	Методи нарахування соціальної допомоги	5/150	екзамен
ООК 17	Практикум з управління закладом соціального захисту	5/150	екзамен
ООК 18	Інституційне забезпечення соціальної сфери	4/120	екзамен
ООК 19	Психологічні основи соціальної роботи	4/120	екзамен
ООК 20	Соціальне партнерство в соціальній роботі	4/120	екзамен
ООК 21	Види, способи надання та звітність соціальних послуг	4/120	екзамен
ООК 22	Соціальний аудит та інспектування в соціальному забезпеченні	5/150	екзамен
ООК 23	Соціальне страхування	6/180	екзамен
ООК 24	Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах	5/150	екзамен
ООК 25	Організація волонтерської діяльності в соціальній сфері	4/120	екзамен
ООК 26	Ведення професійної документації в системі соціального захисту	4/120	залік

ООК 27	Соціальне проектування	6/180	екзамен
ООК 28	Основи професійної майстерності в соціальній сфері	6/180	екзамен
ООК 29	Основи наукових досліджень	3/90	залік
ООК 30	Тренінгові студії:		
ООК 30.01	тренінг формування вербальних навичок фахівця соціальної сфери	4/120	залік
ООК 30.02	тренінг соціального лідерства соціального працівника	4/120	залік
ООК 30.03	тренінг особистісно-професійного росту соціального працівника	4/120	залік
ООК 31	Практика:		
ООК 31.01	навчальна волонтерська безвідривна практика	6/180	залік
ООК 31.02	навчальна професійно-орієнтована практика	6/180	залік
ООК 31.03	виробнича стажерська практика за фахом	6/180	залік д
ООК 31.04	виробнича практика в закладах соціального захисту	6/180	залік д
ООК 32	Курсова робота з теорій соціального забезпечення	1/30	залік д
ООК 33	Курсова робота з технологій соціального забезпечення	1/30	залік д
ООК 34	Кваліфікаційна робота	6/180	
ООК 35	Атестація:		
ООК 35.01	публічний захист кваліфікаційної роботи	1,5/45	
ООК 35.02	атестаційний екзамен	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти			

ВОК 01	Дисципліна 1 з каталогу	4/120	залік
ВОК 02	Дисципліна 2 з каталогу	4/120	залік
ВОК 03	Дисципліна 3 з каталогу	4/120	залік
ВОК 04	Дисципліна 4 з каталогу	4/120	залік
ВОК 05	Дисципліна 5 з каталогу	4/120	залік
ВОК 06	Дисципліна 6 з каталогу	4/120	залік
ВОК 07	Дисципліна 7 з каталогу	4/120	залік
ВОК 08	Дисципліна 8 з каталогу	4/120	залік
ВОК 09	Дисципліна 9 з каталогу	4/120	залік
ВОК 10	Дисципліна 10 з каталогу	4/120	залік
ВОК 11	Дисципліна 11 з каталогу	4/120	залік
ВОК 12	Дисципліна 12 з каталогу	4/120	залік
ВОК 13	Дисципліна 13 з каталогу	4/120	залік
ВОК 14	Дисципліна 14 з каталогу	4/120	залік
ВОК 15	Дисципліна 15 з каталогу	4/120	залік
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І КРЕДИТІВ ЄКТС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА	240/7200	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ							
Освітні компоненти загальної підготовки							
Українська мова (за професійним спрямуванням) 3 кред.							
Історія та культура України 5 кред.							
Іноземна мова 2 кред.	Іноземна мова 2 кред.	Іноземна мова 2 кред.	Іноземна мова 2 кред.				
		Філософія 3 кред.					
	Інформаційні технології 3 кред.						
		Соціально-правові студії 3 кред.					
	Фізична культура 3 кред.						
Освітні компоненти професійної підготовки							
Вступ до спеціальності 4 кред.							
	Теорії та історія соціальної роботи і соціального забезпечення 4 кред.	Теорії та історія соціальної роботи і соціального забезпечення 4 кред.					
			Технології соціального забезпечення 5 кред.				

Соціалізація особистості 4 кред.							
	Соціальний захист в Україні 4 кред.						
		Державна політика в соціальній сфері 5 кред.					
						Соціальна допомога різним категоріям населення 6 кред.	
			Фінансове забезпечення соціальної допомоги 4 кред.				
					Методи нарахування соціальної допомоги 5 кред.		
							Практикум з управління закладом соціального захисту 5 кред.
	Інституційне забезпечення соціальної сфери 4 кред.						
Психологічні основи соціальної роботи 4 кред.							
	Соціальне партнерство в соціальній роботі 4 кред.						
			Види, способи надання та звітність соціальних послуг 4 кред.				

						Соціальний аудит та інспектування в соціальному забезпеченні і	
					Соціальне страхування		
					6 кред.		Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах
Організація волонтерської діяльності в соціальній сфері							5 кред.
4 кред.							
	Ведення професійної документації в системі соціального захисту						
	4 кред.						
				Соціальне проектування			
				6 кред.			
				Основи професійної майстерності в соціальній сфері			
				6 кред.			
	Основи наукових досліджень						
	3 кред.						
	Тренінг формування вербальних навичок фахівця соціальної сфери						
	4 кред.						
						Тренінг соціального лідерства соціального працівника	
						4 кред.	

					тренінг особистісн о-професі йного росту соціальног о працівник а 4 кред.		
			Практика: навчальна волонтер ська безвідривна практика 6 кред.				
				Практика: навчальна професій но-орієнтов ана практика 6 кред.			
					Практика: виробнича стажерськ а практика за фахом 6 кред.		
							Практика: виробнича практика в закладах соціальног о захисту 6 кред.
			Курсова робота з теорій соціального забезпеченн я 1 кред.				
					Курсова робота з технологій соціальног о забезпечен ня 1 кред.		
							Кваліфікац ійна робота 6 кред.
							Атестація 3 кред.
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ							
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти							

		Дисципліна 1 з каталогу 4 кред.					
		Дисципліна 2 з каталогу 4 кред.					
			Дисципліна 3 з каталогу 3 кред.				
			Дисципліна 4 з каталогу 4 кред.				
			Дисципліна 5 з каталогу 5 кред.				
				Дисципліна 6 з каталогу 4 кред.			
				Дисципліна 7 з каталогу 4 кред.			
					Дисципліна 8 з каталогу 4 кред.		
					Дисципліна 9 з каталогу 4 кред.		
					Дисципліна 10 з каталогу 4 кред.		
						Дисципліна 11 з каталогу 4 кред.	
						Дисципліна 12 з каталогу 4 кред.	
							Дисципліна 13 з каталогу 4 кред.
							Дисципліна 14 з каталогу 4 кред.
							Дисципліна 15 з каталогу 4 кред.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у сфері соціального забезпечення, що передбачає застосування певних теорій та методів соціального забезпечення і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота розміщується на офіційному вебсайті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у репозитарії університету.
Вимоги до публічного захисту	Захист здійснюється відкрито як публічна презентація кваліфікаційної роботи, на якій можуть бути присутні представники інших закладів вищої освіти та/або роботодавці.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має бути спрямований на перевірку досягнутих результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

[illegible]

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньо-професійної програми

[illegible]

OOK 03	+																								
OOK 04		+																							
OOK 05		+		+																					
OOK 06		+					+	+																	
OOK 07									+																
OOK 08																+									
OOK 09						+																			
OOK 10			+														+								
OOK 11																			+						
OOK 12								+								+									
OOK 13							+																		
OOK 14		+								+	+														
OOK 15						+																			
OOK 16					+	+				+		+													
OOK 17									+																
OOK 18								+																	
OOK 19																					+				
OOK 20												+						+							
OOK 21		+		+																					
OOK 22																					+				
OOK 23							+																	+	
OOK 24										+															
OOK 25																	+								
OOK 26																							+		
OOK 27																	+								
OOK 28												+	+												
OOK 29			+														+								
OOK 30																									
OOK 30.01	+																	+							
OOK 30.02																			+	+					
OOK 30.03																	+	+							
ППП 31																									
OOK 31.01								+					+									+			
OOK 31.02								+					+									+			
OOK 31.03								+					+									+			
OOK 31.04								+					+									+			
OOK 32						+																			

Пояснювальна записка

1. Короткий опис освітньо-професійної програми:

Шифр і назва галузі знань **23 Соціальна робота.**

Шифр і найменування спеціальності **232 Соціальне забезпечення.**

Освітній ступінь **бакалавр.**

Назва освітньо-професійної програми **Соціальна допомога.**

Кваліфікація **бакалавр з соціального забезпечення.**

Форма навчання і обсяг освітньої програми (в кредитах ЄКТС і роках) **денна, 240 кредитів, 3 роки 10 місяців на основі повної загальної середньої освіти.**

Мета програми.

Освітньо-професійна програма орієнтована на академічну підготовку та ґрунтується на теоретичних дослідженнях і практичних наукових результатах з урахуванням світового досвіду соціальної роботи, сучасного стану соціальної сфери та завдань соціального забезпечення в Україні. Акцентує увагу на здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з соціальної допомоги, орієнтує на подальшу фахову освіту та самоосвіту.

Предметна область.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення.

Об'єкт вивчення: система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків.

Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, принципи, закономірності, концепції, які формують професійну компетентність фахівця.

Методи, методики і технології: загальнонаукові, соціально-економічні, організаційно-розпорядчі, правові, соціологічно-статистичні, психологічні, діагностичні, індивідуальний та груповий. Активні та пасивні методики соціального забезпечення, спеціальні соціальні технології як різновид тактико-оперативного впливу на соціальний об'єкт.

Інструменти та обладнання: сучасні інформаційно-комунікативні технології, інформаційні ресурси, спеціальні програмні продукти та бази даних, які застосовуються у професійній діяльності.

Співвідношення обсягів основних компонент освітньої програми:

обов'язкові компоненти (дисципліни загальної підготовки та дисципліни професійної підготовки) – 180 кредитів ЄКТС (75 %);

вибіркові компоненти (дисципліни вільного вибору студента) – 60 кредити ЄКТС (25%)

Орієнтація програми. Освітньо-професійна, професійна.

Програма передбачає генерування вмінь та компетентностей бакалавра з соціального забезпечення.

Акцент робиться на здобутті знань з основ інституційного та фінансового забезпечення соціальної допомоги, застосування технологій соціального забезпечення, надання соціальної допомоги різним категоріям населення, вміння проводити соціальний аудит та інспектування, призначати та нараховувати соціальні виплати, визначати види та способи надання соціальних послуг, здійснювати соціальний захист та мати можливість подальшої освіти і кар'єрного зростання.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Програма дозволяє всебічно вивчити соціальні об'єкти і процеси на всіх структурних рівнях організації соціального забезпечення, найбільш загальні закономірності, які описують різні властивості функціонування системи соціального захисту.

Освітня програма передбачає генерування вмінь та компетентностей бакалавра з соціального забезпечення. Акцент робиться на формуванні компетентностей, здобутті знань, генеруванні вмінь і навичок з соціального забезпечення, що передбачає вміння застосовувати нормативну, методичну та статистичну бази системи соціального захисту населення; використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій; застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту; використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення; виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців; визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення; визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення; аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності; аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення; визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення; приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки; застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціально вразливих груп населення; пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному

забезпеченні; використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги; ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців; демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Особливості програми.

Проходження:

- навчальної волонтерської безвідривної практики полягає у формуванні позитивної мотивації благодійної діяльності, комплексу професійних знань, умінь, навичок її здійснення; розвитку особистісних та творчих якостей майбутніх фахівців та надання добровільної допомоги (як помічники спеціалістів);
- навчальної професійно-орієнтованої практики передбачає ознайомлення студентів зі специфікою соціальної роботи окремих соціальних служб, закладів і установ різної відомчої належності; з механізмами функціонування соціальної інфраструктури, що діє у полі соціальної роботи з різними верствами населення; сприяє формуванню операційного компонента на шляху фахового становлення майбутнього фахівця з соціальної роботи;
- виробничої стажерської практики за фахом має за мету закріплення, поглиблення та систематизацію теоретичних знань і практичних умінь з соціальної роботи, соціального захисту та обслуговування;
- виробничої практики в закладах соціального захисту передбачає набуття студентами вмінь та навичок професійної діяльності, що має за мету полегшити і прискорити адаптацію студентів до умов їх майбутньої діяльності та закласти основи творчого оволодіння способами її організації; виховувати у студентів потребу професійного самовдосконалення; закріпити знання, отримані у ході навчального процесу.

Студенти беруть участь у міжнародних і всеукраїнських наукових конкурсах, олімпіадах зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення, міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, у конкурсах соціальних проєктів.

2. Опис необхідності відкриття нової освітньо-професійної програми

Потреба у підготовці «бакалаврів» зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка зумовлена соціально-політичними й економічними реаліями життя українського суспільства, які спонукають до практичного вирішення проблем соціального захисту і соціального забезпечення населення.

У регіоні підготовку фахівців у сфері вищої освіти у галузі знань 23 Соціальна робота за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення не здійснює

більше жоден заклад вищої освіти.

Спеціальність 232 Соціальне забезпечення відносно нова і має попит на ринку праці в Україні. Це пов'язано з динамічними процесами у сфері соціального захисту. Перманентні зміни у нормативно-правовій базі соціального захисту і соціального забезпечення, модернізація установ і закладів соціального захисту відповідно до кращих світових моделей, посилення адресності соціальних допомог та послуг, монетаризація субсидій та інші нововведення розширюють можливості працевлаштування фахівців спеціальності 232 Соціальне забезпечення.

Цьому сприяє також реформа місцевого самоуправління, створення об'єднаних територіальних громад, важливою функцією яких є здійснення соціального захисту населення на своїй території.

Отже, потреба у фахівцях спеціальності 232 Соціальне забезпечення існує об'єктивно не лише на державному, але й на регіональному рівні. Це робить випускників цієї спеціальності конкурентно здатними на ринку праці, дає можливість працевлаштування за місцем проживання чи в іншому регіоні країни.

Фахівець спеціальності 232 Соціальне забезпечення покликаний сприяти культурно-національному відродженню України, відновленню соціального захисту населення тимчасово окупованих територій України. Він має поєднувати високу культуру та широку ерудицію з витонченим інтелектом, незалежним і творчим мисленням, розвиненою індивідуальною системою професійно-ціннісних орієнтацій, вільних від класово-політичної обмеженості та упереджень. Це фахівець, який відчуває постійну потребу і потяг до інтелектуальних занять, поєднує загально гуманітарну підготовку з високими професійними якостями, володіє сучасними методами регулювання соціальних стосунків.

Освітньо-професійна програма Соціальна допомога підготовки бакалаврів за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення надає переваги випускникам, оскільки вони за умов набуття відповідного досвіду можуть адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності: дослідницька, консультативна, обліково-контрольна та ін.

Для Університету освітньо-професійна програма Соціальна допомога з підготовки бакалаврів за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення відкриває можливості збільшення контингенту студентів. Ліцензований обсяг за спеціальністю становить 60 осіб. Очікувана частка студентів за контрактною формою навчання – 17-25%.

3. Пояснення неможливості досягнення цілей нової освітньо-професійної програми в межах існуючих освітніх програм:

Нова освітньо-професійна програма побудована відповідно до нових структурних вимог. Стара освітня програма не може забезпечити деякі компетентності, оскільки в умовах сьогодення спектр соціальних послуг в соціальних установах значно виріс, з'явилися нові вектори в роботі,

змінилися цілі і завдання соціальних закладів та установ. Тому у нову освітню програму вводяться нові предмети, які забезпечують формування необхідних компетентностей.

Це все дає підстави вважати, що освітньо-професійна програма Соціальна допомога за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі змінами та доповненнями буде враховувати усі виклики, які стоятимуть перед фахівцем соціальної сфери.

4. Потреби для реалізації освітньо-професійної програми:

- а) потреба у спеціально обладнаному аудиторному фонді;
- б) потреба в додаткових договорах з базами для проходження практик.

5. Опис ринку зацікавлених у програмі стейкхолдерів:

У новій освітньо-професійній програмі зацікавлені регіональні департаменти соціального захисту, організації та установи, що здійснюють соціальне забезпечення, організовують надання соціальних послуг, забезпечують соціальний супровід соціально вразливих верств населення та сімей, що опинились у складних життєвих обставинах. Особливу зацікавленість будуть проявляти у фахівцях даної спеціальності об'єднані територіальні громади, у кожній з яких мають діяти структури та служби соціального захисту населення.

У Хмельницькій області функціонує велика кількість закладів соціального спрямування: 26 управлінь соціального захисту населення; 27 будинків-інтернатів для різних категорій соціально незахищених верств населення; 3 заклади соціальної підтримки сімей, дітей та молоді; відділення/відділи/посади для здійснення соціальної роботи щодо сімей, дітей та молоді у 15 об'єднаних територіальних громадах; 1 обласний, 3 міських центрів, 14 районних, 3 селищних центри соціальних служб; 1 обласний, 17 районних і 6 міських центрів зайнятості; 29 територіальних центри соціального обслуговування; 14 реабілітаційних установ для осіб з інвалідністю; «Хмельницький обласний центр соціально-психологічної допомоги»; Хмельницький обласний центр соціально-психологічної допомоги; 2 заклади для бездомних осіб; Хмельницький обласний центр соціально-психологічної реабілітації; Хмельницький обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом та ін.

Зокрема, у Кам'янець-Подільському і районі функціонує міський та районний Центри соціальних служб, міський та районний центри зайнятості, Дружня клініка для молоді, Центр медико-соціальної реабілітації «Довголіття», соціальний центр «Надія», Кам'янець-Подільський багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр, що можуть стати базами для працевлаштування випускників галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення.

ОПП підготовки бакалаврів за спеціальністю «Соціальне забезпечення» надає переваги випускникам, оскільки вони за умов набуття відповідного досвіду можуть адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності: дослідницька, консультативна, обліково-контрольна та ін.

Члени проєктної групи:

Гевчук Наталія Сергіївна

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
соціальної педагогіки і
соціальної роботи
– керівник проєктної групи

Опалюк Тетяна Леонідівна

доктор педагогічних наук,
доцент, в.о. завідувача кафедри
соціальної педагогіки і
соціальної роботи

Мельник Людмила Пилипівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної
педагогіки і соціальної роботи

Данилюк Олена Іванівна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри соціальної
педагогіки і соціальної роботи

В.о. завідувача кафедри
соціальної педагогіки і соціальної роботи

Т.Л. Опалюк

Декан факультету корекційної
та соціальної педагогіки і психології

В.І. Співак